

Plan działalności Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach na 2022 rok

Tekst jednolity przyjęty uchwałą Rady Nadzorczej nr 221/2022 z dnia 27.10.2022 roku

SPIS TREŚCI

	Strona
I. Podstawa prawna i uwarunkowania opracowania planu działalności	3
II. Priorytetowe działania WFOŚiGW w Katowicach w 2022 roku	5
III. Założenia do planu działalności WFOŚiGW w Katowicach na 2022 rok	8
IV. Roczny Plan Finansowy na 2022 rok	10
V. Obsługa programów unijnych	15
VI. Programy realizowane w ramach umów udostępnienia środków przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	16
VII. Kierunki wydatkowania środków finansowych na 2022 rok	25

Załączniki:

1. Roczny Plan Finansowy Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach na 2022 rok.
2. Kierunki wydatkowania środków finansowych Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach na 2022 rok.

I. Podstawa prawna i uwarunkowania opracowania planu działalności

Plan działalności Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach na 2022 rok został opracowany w oparciu o ustawę Prawo ochrony środowiska.

Nadrzędnym zadaniem Funduszu jest realizacja regionalnej i krajowej polityki ochrony środowiska. Plan działalności Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach na 2022 rok uwzględnia postanowienia zawarte w aktach prawnych, strategicznych dokumentach programowych oraz dokumentach regionalnych, a w szczególności w:

- Ustawie Prawo ochrony środowiska,
- Ustawie o finansach publicznych,
- Polityce ekologicznej państwa 2030 - strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej,
- Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.),
- Krajowym Planie na Rzecz Energii i Klimatu na lata 2021-2030,
- Polskiej strategii wodorowej do roku 2030 z perspektywą do 2040 roku,
- Polityce energetycznej Polski do 2040 roku,
- Programie Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032,
- Programie Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020,
- Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych,
- Planach gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy,
- Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”,
- Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla Województwa Śląskiego,
- Programie Ochrony Środowiska dla Województwa Śląskiego do roku 2019 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024,
- Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Śląskiego na lata 2014-2020,
- Planie gospodarki odpadami dla województwa śląskiego,
- Programie usuwania azbestu z terenu województwa śląskiego do roku 2032,
- Programie ochrony powietrza dla województwa śląskiego,
- Uchwale nr V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 roku w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw,
- Strategii Ochrony Przyrody Województwa Śląskiego do roku 2030.

W roku 2022 Fundusz, podobnie jak w latach poprzednich, będzie wspierał działania na rzecz zrównoważonego rozwoju regionu zgodnie z polityką ekologiczną państwa i województwa, poprzez preferencyjne dofinansowanie przedsięwzięć realizujących cele długookresowe i krótkookresowe zapisane w wojewódzkim programie ochrony środowiska oraz

zapewniających absorpcję środków unijnych dla osiągnięcia w województwie śląskim stanu środowiska wynikającego z ustaleń akcesji Polski do Unii Europejskiej.

Fundusz wspiera działania służące wypełnianiu celów wynikających z regionalnej i krajowej polityki ochrony środowiska. Wsparcie finansowe samorządów, administracji rządowej, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych oraz pozostałych jednostek sprzyja uczestniczeniu tych podmiotów w realizacji zamierzeń w sektorze ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Pierwszeństwo w dofinansowaniu będą miały zadania wspierane środkami Unii Europejskiej lub innymi środkami zagranicznymi oraz zadania zapisane odpowiednio w krajowych i wojewódzkich programach i planach.

II. Priorytetowe działania WFOŚiGW w Katowicach w 2022 roku

Celem generalnym Funduszu określonym w Strategii działania WFOŚiGW w Katowicach na lata 2021-2024 jest zapewnienie systematycznej i trwałej poprawy stanu środowiska w województwie śląskim oraz zachowanie i przywracanie na jego obszarze terenów o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych.

Fundusz będzie wspomagał osiągnięcie długoterminowych celów środowiskowych wg hierarchii i zapisów Programu Ochrony Środowiska dla Województwa Śląskiego do roku 2019 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024 oraz ww. Strategii działania WFOŚiGW w Katowicach, tj.:

- znaczącą poprawę jakości powietrza na obszarze województwa śląskiego związaną z realizacją kierunków działań naprawczych,
- realizację racjonalnej gospodarki energetycznej łączącej efektywność energetyczną z nowoczesnymi technologiami,
- system zrównoważonego gospodarowania wodami powierzchniowymi i podziemnymi, umożliwiający zaspokojenie uzasadnionych potrzeb wodnych regionu przy osiągnięciu i utrzymaniu co najmniej dobrego stanu wód,
- zbudowanie systemu zgodnego z hierarchią postępowania z odpadami, w której priorytetem jest zapobieganie powstawaniu odpadów, a następnie przygotowanie do ponownego użycia, recykling i inne metody odzysku oraz wdrożenie modelu gospodarowania odpadami komunalnymi opartego na ich selektywnym zbieraniu i recyklingu oraz termicznym przekształcaniu odpadów nienadających się do recyklingu z odzyskiem energii,
- zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności i georóżnorodności oraz ochrona krajobrazu,
- zrównoważoną gospodarkę zasobami surowców naturalnych,
- racjonalną gospodarkę zasobami glebowymi,
- przekształcenie terenów przemysłowych i zdegradowanych województwa śląskiego zgodnie z wymaganiami ekologicznymi oraz uwarunkowaniami społeczno-ekonomicznymi,
- poprawę i utrzymanie dobrego stanu akustycznego środowiska,
- utrzymanie wartości natężenia promieniowania elektromagnetycznego na dotychczasowych niskich poziomach,
- ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków.

Fundusz w 2022 roku będzie wspomagał osiągnięcie długoterminowych celów środowiskowych województwa śląskiego, przeznaczając środki finansowe na realizację następujących przedsięwzięć priorytetowych:

- ochrona atmosfery i ochrona przed hałasem,
- gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi (w tym gospodarka odpadami, ochrona powierzchni ziemi i rolnictwo ekologiczne),

- ochrona przyrody,
- edukacja ekologiczna,
- ochrona wód, adaptacja do zmian klimatu i gospodarka wodna,
- zapobieganie poważnym awariom i zagrożeniom środowiska,
- zarządzanie środowiskowe w regionie (w tym opracowania i ekspertyzy, monitoring środowiska oraz system kontroli wnoszenia opłat za korzystanie ze środowiska),
- profilaktyka zdrowotna.

Fundusz, mając na uwadze przypisaną mu misję, określił cele strategiczne swojej działalności (dla poszczególnych obszarów priorytetowych) w odniesieniu do długoterminowych celów środowiskowych wg Programu Ochrony Środowiska dla Województwa Śląskiego do roku 2019 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024, priorytetów Wspólnej Strategii działania Narodowego Funduszu i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej na lata 2021-2024 oraz zapisów ustawy Prawo ochrony środowiska.

Obszar priorytetowy		Cel strategiczny
1	Ochrona atmosfery i ochrona przed hałasem	Poprawa jakości powietrza oraz ograniczanie zużycia energii i wzrost wykorzystania energii z odnawialnych źródeł. Działania na rzecz transformacji w kierunku gospodarki niskoemisyjnej.
		Poprawa i utrzymanie dobrego stanu akustycznego środowiska
2	Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi	Minimalizacja ilości powstających odpadów, wzrost wtórnego wykorzystania i ograniczenia składowania pozostałych odpadów, wspieranie gospodarki o obiegu zamkniętym
		Przekształcenie terenów przemysłowych i zdegradowanych województwa śląskiego zgodnie z wymaganiami ekologicznymi oraz uwarunkowaniami społeczno-ekonomicznymi
		Wspieranie działań w zakresie rolnictwa ekologicznego
3	Ochrona przyrody	Zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie różnorodności biologicznej
4	Edukacja ekologiczna	Podniesienie świadomości ekologicznej oraz propagowanie działań proekologicznych i zasady zrównoważonego rozwoju
5	Ochrona wód, adaptacja do zmian klimatu i gospodarka wodna	Przywrócenie wysokiej jakości wód powierzchniowych oraz ochrona jakości wód podziemnych i racjonalizacja ich wykorzystania, poprawa gospodarki wodno-ściekowej oraz adaptacja do zmian klimatu

6	Zapobieganie poważnym awariom i zagrożeniom środowiska	Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz minimalizacja ich skutków. Podniesienie poziomu ochrony przed skutkami zagrożeń naturalnych
7	Zarządzanie środowiskowe w regionie	Stworzenie warunków najbardziej efektywnego uczestnictwa w realizacji polityki ekologicznej w regionie
		Systemowe, stałe badania i oceny stanu środowiska
		Wspomaganie systemu kontroli wnoszenia opłat za korzystanie ze środowiska
8	Profilaktyka zdrowotna	Profilaktyka zdrowotna dzieci z obszarów, na których występują przekroczenia standardów jakości środowiska

W odpowiedzi na zaistniałą sytuację epidemiczną, a w szczególności ogłoszenie na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego, a później stanu epidemii w związku z zakażeniem wirusem SARS-CoV-2 Fundusz wprowadził w 2020 roku pakiet działań pomocowych, które będą kontynuowane w 2022 roku.

Opracowane zostały „Szczególne zasady dofinansowania ze środków WFOŚiGW w Katowicach stanowiące rozwiązania pomocowe dla Beneficjentów w związku z sytuacją zaistniałą na skutek COVID-19”, uchwalone przez Radę Nadzorczą Funduszu.

Pakiet przewiduje:

- zawieszenie biegu niektórych terminów przewidzianych w Zasadach udzielania dofinansowania,
- odstępstwa od niektórych postanowień przewidzianych w Zasadach udzielania dofinansowania w zakresie skutków zmiany terminu zakończenia zadania,
- możliwość odroczenia spłaty udzielonych pożyczek,
- możliwość uzyskania pożyczek na zachowanie płynności finansowej.

III. Założenia do planu działalności WFOŚiGW w Katowicach na 2022 rok

Projekt planu finansowego został przygotowany zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 16.11.2010 r. w sprawie gospodarki finansowej Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Projekt planu przychodów i wydatków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach na 2022 rok sporządzony został w oparciu o następujące założenia:

- analizę realizacji planu finansowego w latach 2019-2021,
- przychody z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska będą kształtować się na poziomie 73 900 tys. zł,
- preferowany będzie system zwrotnego finansowania ochrony środowiska,
- Fundusz będzie posiadał zdolność do regulowania podjętych zobowiązań finansowych w każdym momencie działalności.

Fundusz będzie wspierać działania na rzecz zrównoważonego rozwoju regionu zgodnie z polityką ekologiczną państwa i województwa, poprzez preferencyjne dofinansowanie przedsięwzięć realizujących cele długookresowe i krótkookresowe zapisane w wojewódzkim programie ochrony środowiska oraz zapewniających absorpcję środków unijnych dla osiągnięcia w województwie śląskim stanu środowiska wynikającego z ustaleń akcesji Polski do Unii Europejskiej.

Pierwszeństwo w dofinansowaniu będą miały zadania wspierane środkami Unii Europejskiej lub innymi środkami zagranicznymi.

Działania Funduszu realizowane będą z uwzględnieniem celów horyzontalnych, obejmujących:

- wsparcie realizacji zobowiązań środowiskowych Polski jako członka Unii Europejskiej,
- dążenie do efektywnego wykorzystania środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi, przeznaczonych na ochronę środowiska i gospodarkę wodną,
- wspomaganie zadań zapisanych w gminnych, powiatowych, wojewódzkich i krajowych planach i programach ochrony środowiska,
- wdrażanie innowacji z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej, poprawa efektywności energetycznej i wykorzystania energii z odnawialnych źródeł, wspieranie gospodarki o obiegu zamkniętym, niskoemisyjności gospodarki i społeczeństwa oraz tworzenie warunków do powstawania zielonych miejsc pracy, rozwoju nowych technik i technologii służących racjonalnej gospodarce zasobami naturalnymi, zapobiegania powstawaniu lub ograniczenie emisji do środowiska, przeciwdziałanie marnowaniu żywności,
- promowanie zachowań ekologicznych, edukacja na rzecz zrównoważonego rozwoju.

Fundusz w 2022 roku będzie kontynuował realizację programu Czyste Powietrze. Program przewiduje dofinansowanie między innymi:

- wymiany starych źródeł ciepła (pieców i kotłów na paliwo stałe) oraz zakup i montaż nowych źródeł ciepła spełniających wymagania Programu,
- docieplenia przegród budynku,
- wymiany stolarki okiennej i drzwiowej,
- instalacji odnawialnych źródeł energii (kolektorów słonecznych i instalacji fotowoltaicznej),
- montażu wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła.

Wykonawcami Programu jest 16 wojewódzkich funduszy ochrony środowiska, które podpisały w czerwcu 2018 roku porozumienie z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie przy współpracy z Bankiem Ochrony Środowiska S.A.

Podstawowym celem programu Czyste Powietrze jest poprawa efektywności energetycznej istniejących zasobów mieszkalnych budownictwa jednorodzinnego poprzez gruntowną termomodernizację i wymianę palenisk – źródeł ciepła.

Program będzie realizowany w latach 2018-2029. Na jego realizację przewidziano wydatki w wysokości 103 mld zł, w formie dotacji 63,3 mld zł (w tym udzielane w ramach Programu Stop Smog, pożyczki dla gmin oraz termomodernizacyjna ulga podatkowa) oraz w formie pożyczek (dla wniosków złożonych do dnia 14.05.2020 roku) - 39,7 mld zł. Finansowanie Programu będzie pochodziło ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, a także ze środków europejskich nowej perspektywy finansowej. Dodatkowym źródłem finansowania będą kredyty udzielane przez banki w planowanej wysokości 40 mld zł.

IV. Roczny Plan Finansowy na 2022 rok

Stan Funduszu na początek roku wynosi 1 260 316 tys. zł.

Przychody ujęte w Rocznym Planie Finansowym na 2022 r.

Przewiduje się, że przychody ogółem w 2022 roku wyniosą 155 230 tys. zł.

Wpływy z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska

Podstawowym źródłem przychodów zasilających fundusz statutowy Funduszu są środki pochodzące z opłat za korzystanie ze środowiska. Przychody te stanowią źródło dotacyjnego finansowania udzielanego przez Fundusz. Wpływy zaplanowano w wysokości 73 900 tys. zł. Wysokość wpływów z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska i administracyjnych kar pieniężnych została oszacowana na podstawie bieżącego wykonania planu w tym zakresie i łącznie na 2022 rok wynosi 74 820 tys. zł.

Nadwyżka dochodów gmin i powiatów z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska i administracyjnych kar pieniężnych

Przychody z tytułu nadwyżek dochodów gmin i powiatów z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska i administracyjnych kar pieniężnych zaplanowano w wysokości 25 530 tys. zł. Wysokość nadwyżki zaplanowana została na podstawie faktycznych wpłat gmin i powiatów województwa śląskiego z tego tytułu, zgodnie z załącznikami do Sprawozdania OŚ-4 g/p.

Przychody z tytułu dotacji z budżetu państwa

Planowane przychody z tytułu dotacji z budżetu państwa (środki wspólnotowe UE) wyniosą 1 820 tys. zł. Kwota została oszacowana na poziomie 100% przewidzianych do poniesienia kosztów kwalifikowanych Funduszu w ramach POIiŚ 2014-2020 - oś priorytetowa X: Działanie 10.1 Pomoc techniczna oraz planowanych kosztów dotyczących dofinansowania zadań w ramach XII osi priorytetowej Pomoc Techniczna REACT-EU Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 z uwzględnieniem trybu i terminów składania wniosków o płatność.

Przychody z tytułu dotacji z budżetu państwa obejmują zarówno dotacje na cele bieżące oraz dotacje na cele inwestycyjne, w tym sprzęt komputerowy.

Przychody finansowe, na które składają się:

- odsetki z tytułu oprocentowania udzielonych pożyczek,
- oprocentowanie wolnych środków.

Dominującą pozycję w przychodach finansowych Funduszu stanowią przychody z tytułu oprocentowania udzielonych pożyczek, zaplanowane w wysokości 31 300 tys. zł, w tym od jednostek sektora finansów publicznych 11 800 tys. zł. Podstawą oszacowania tych wielkości jest osiągnięty oraz planowany do osiągnięcia stan należności z tytułu udzielonych pożyczek i kredytów.

W 2022 roku planuje się uzyskanie przez Fundusz przychodów z tytułu oprocentowania środków pieniężnych lokowanych w Banku Gospodarstwa Krajowego na lokatach terminowych w wysokości 13 500 tys. zł.

Pozostałe przychody

Pozycja pozostałe przychody obejmuje między innymi przychody z tytułu realizacji projektu pn.: „Ogólnopolski system wsparcia doradczego dla sektora mieszkaniowego oraz przedsiębiorstw w zakresie efektywności energetycznej oraz OZE”. Na 2022 rok zaplanowane zostały także przychody z Narodowego Funduszu z przeznaczeniem na pokrycie kosztów obsługi zadań ponoszonych przez Fundusz, związanych z realizacją przedsięwzięć dofinansowanych w formie dotacji w ramach wdrażania Programu Priorytetowego Czyste Powietrze. Wysokość przychodów w tym zakresie oszacowana została na podstawie zasad ustalania kwoty udostępnianych przez Narodowy Fundusz środków. Zaplanowane na 2022 rok pozostałe przychody wyniosą łącznie 8 243 tys. zł.

Koszty ujęte w Rocznym Planie Finansowym na 2022 r.

Zaplanowane na 2022 rok koszty wyniosą ogółem 135 919 tys. zł.

Dotacje

W 2022 roku zaplanowano kwotę wydatków w formie dotacji (w tym dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych) w wysokości 40 533 tys. zł. Dotacje na cele bieżące zaplanowano w wysokości 19 230 tys. zł, natomiast dotacje na cele inwestycyjne wyniosą 21 300 tys. zł.

Wypłaty Funduszu z tytułu dopłat do wysokości oprocentowania kredytów bankowych założono w kwocie 3 tys. zł.

Środki przekazywane państwowym jednostkom budżetowym za pośrednictwem rezerwy celowej budżetu państwa

Wysokość zaplanowanych środków wynosi 9 810 tys. zł. Kwota ta wynika z zawartych umów oraz podjętych decyzji dofinansowania zadań planowanych do realizacji w 2022 roku przez państwowe jednostki budżetowe.

Umorzenia pożyczek

Po przeprowadzeniu analizy warunków, na których Fundusz zawierał umowy pożyczek, obowiązujących zasad dotyczących umorzeń oraz uwzględniając założenia przyjęte do planu finansowego oszacowano przewidywany poziom umorzeń w 2022 roku w wysokości 27 000 tys. zł.

Nagrody za działalność na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej niezwiązaną z wykonywaniem obowiązków pracowników administracji rządowej i samorządowej

Na nagrody za działalność na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej niezwiązaną z wykonywaniem obowiązków pracowników administracji rządowej i samorządowej przewiduje się w 2022 roku przeznaczyć środki w wysokości 700 tys. zł, z przeznaczeniem między innymi na corocznie przyznawane nagrody z okazji Dnia Ziemi tzw. „Zielone Czeki”, nagrody w konkursie „Zielona Pracownia”.

Inne wydatki na ochronę środowiska

W innych wydatkach statutowych na ochronę środowiska, w związku z nałożonymi na Fundusz zobowiązaniami wynikającymi z ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz art. 9 ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku o zmianie ustawy - Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw z tytułu zwrotu gminom utraconych dochodów w związku ze zwolnieniem z podatku od nieruchomości, zaplanowano kwotę w wysokości 12 954 tys. zł, w tym 12 944 tys. zł to kwota zabezpieczona na utworzenie rezerwy na poczet ewentualnych zobowiązań z tego tytułu.

Koszty działalności organów i biura

Koszty bieżącej działalności zaplanowano na 2022 rok w wysokości 41 616 tys. zł.

W ramach kosztów działalności organów i biura uwzględnione zostały koszty związane z wdrażaniem Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. Część planowanych kosztów w zakresie pomocy technicznej Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 oraz Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020 będzie podlegała refundacji. Koszty kwalifikowane wynikają z Wieloletniego Planu Działań na lata 2014-2023 zatwierdzonego przez Instytucję Pośredniczącą. Koszty w zakresie pomocy technicznej POliŚ obejmują wydatki związane z zarządzaniem programem oraz działaniami informacyjno-promocyjnymi, natomiast koszty w zakresie Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna obejmują wynagrodzenia pracowników zaangażowanych we wdrażanie POliŚ w perspektywie finansowej 2014-2020.

W kosztach działalności organów i biura ujęte zostały także koszty związane z realizacją przez Fundusz podzadania 1.3.3 Ogólnopolski system wsparcia doradczego dla sektora publicznego, mieszkaniowego oraz przedsiębiorstw w zakresie efektywności energetycznej oraz OZE w ramach I osi priorytetowej Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020: I. Zmniejszenie emisyjności gospodarki. Koszty podlegają refundacji.

Znaczący wpływ na planowane koszty działalności organów i biura ma realizacja programu Czyste Powietrze. Należy zaznaczyć, że jest to program o bezprecedensowej skali tak w zakresie wartości udzielanej pomocy jak i ilości beneficjentów. Realizacja Programu, przyjmowanie wniosków beneficjentów, rozpoczęła się we wrześniu 2018 roku. Pozyskiwane doświadczenia wpływają na modyfikacje stosowanych procedur przyczyniając się do poprawy efektywności. W latach 2019-2021 Fundusz osiągnął stabilny poziom w zakresie rozpatrywanych wniosków i zawieranych umów. W 2022 roku Fundusz zakłada podobne ustabilizowanie w zakresie rozliczania udzielonego dofinansowania. Część planowanych na 2022 rok kosztów Funduszu w zakresie wdrażania Programu Czyste Powietrze będzie podlegała refundacji. Narodowy Fundusz udostępnia środki finansowe dla wojewódzkich funduszy z przeznaczeniem na pokrycie kosztów obsługi zadań związanych z realizacją przedsięwzięć dofinansowanych w formie dotacji w ramach wdrażania Programu Priorytetowego Czyste Powietrze.

Przyjęta w planie na 2022 rok wysokość wynagrodzeń i składek od nich naliczonych uwzględnia zakładany w 2022 roku poziom i strukturę zatrudnienia oraz rezerwę umożliwiającą efektywne zarządzanie personelem i oszacowana została w wysokości 31 600 tys. zł, co stanowi wzrost o 26% w stosunku do przewidywanego wykonania roku 2021. Czynnikiem determinującym taki poziom kosztów wynagrodzeń jest planowane zwiększenie zatrudnienia związane między innymi z obsługą programu Czyste Powietrze.

W planie kosztów działalności organów i biura na 2022 rok uwzględnione zostały także koszty związane z przystąpieniem do pracowniczych planów kapitałowych w wysokości 146 tys. zł.

Koszty zakupu towarów i usług szacuje się na poziomie 6 498 tys. zł. Są to środki przeznaczone na pokrycie bieżących kosztów utrzymania Biura Funduszu, w tym między innymi czynszu, energii elektrycznej, usług telekomunikacyjnych i internetowych, usług pocztowych, zakupu materiałów biurowych, kosztów zakupu wyposażenia, usług serwisowych i konserwacyjnych dotyczących wyposażenia i samochodów służbowych. Zaplanowany wzrost, o 29% w relacji do kosztów planowanych na rok 2021 jest, tak jak w przypadku wynagrodzeń, spowodowany planowanym pozyskaniem dodatkowych zasobów niezbędnych do realizacji programu Czyste Powietrze. W szczególności dotyczy to powierzchni biurowych, wyposażenia biurowego, materiałów biurowych, usług pocztowo-telekomunikacyjnych. Przy szacunku kosztów działalności organów i biura wzięte zostały także pod uwagę podstawowe wskaźniki makroekonomiczne, między innymi dynamika cen towarów i usług konsumpcyjnych.

Planowana realizacja programu Czyste Powietrze, zgodnie z przyjętym modelem, generuje także wzrost innych niż wyżej omówione kosztów, co jest uwidocznione w planowanej ogólnej wysokości kosztów działalności organów i biura. Łączna kwota kosztów obsługi Programu została oszacowana na kwotę 15,9 mln zł. W tym miejscu należy jednak zauważyć, że przyjęty model zakłada udzielenie w 2022 roku, w ramach Programu, dofinansowania w wysokości ponad 603 mln zł.

Koszty finansowe

Koszty finansowe zaplanowano na poziomie 2 805 tys. zł. Wielkość ta obejmuje przede wszystkim planowane odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu udzielonych pożyczek (tzw. pożyczek trudnościamiagalnych) oraz szacowane koszty aktualizacji wyceny wartości akcji, które posiada Fundusz.

Pozostałe koszty operacyjne

Pozostałe koszty operacyjne zaplanowano w wysokości 501 tys. zł, z przeznaczeniem między innymi na koszty windykacji należności trudnościamiagalnych, koszty związane z likwidacją Spółki „Ekofol II” S.A. oraz pozostałe koszty operacyjne.

Planowany stan funduszu na koniec 2022 roku wyniesie **1 279 627 tys. zł** i zwiększy się w stosunku do stanu na początek roku o 19 311 tys. zł.

Środki na wydatki majątkowe własne

Wydatki i zakupy w ramach inwestycji własnych zaplanowano na poziomie 2 879 tys. zł. Wielkość tej pozycji wynika między innymi z planowanego do realizacji w 2022 roku zakupu sprzętu komputerowego i oprogramowania informatycznego oraz wyposażenia technicznego biura.

Część tych wydatków przeznaczona zostanie na obszary działalności Funduszu związane z obsługą programu priorytetowego Czyste Powietrze oraz wdrażaniem Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.

Fundusz zaplanował na 2022 rok zakup sprzętu oraz oprogramowania do wdrożenia systemu rejestracji czasu pracy. Nowoczesny system RCP pozwala zaplanować pracę pracowników oraz rozlicza czas pracy zgodnie z formułą obowiązującą w firmie. Wraz z systemem niezbędny jest zakup urządzeń nazywanych rejestratorami czasu pracy. System rozliczania czasu pracy można

połączyć z systemami wspierającymi bezpieczeństwo w firmie oraz w przyszłości rozbudować o moduły dodatkowe jak na przykład możliwość kontroli dostępu do określonych obszarów chronionych.

Aktualnie Fundusz wykorzystuje 7 samochodów osobowych, z których 2 zakupione zostały w roku 2012. Mając na uwadze stopień eksploatacji oraz osiągnięty przebieg – powyżej 170 tys. i powyżej 200 tys. kilometrów, zasadna jest ich wymiana. Dalsza eksploatacja wiąże się z ponoszeniem zwiększonych nakładów związanych z wymianą podzespołów z uwagi na osiągnięty przebieg, jak również ryzykiem zwiększonej awaryjności. Mając na uwadze powyższe, Fundusz w planie na 2022 rok zabezpieczył środki na zakup nowych samochodów.

Na 2022 rok zaplanowane zostały także środki przewidziane na sfinansowanie prac przygotowawczych związanych z pozyskaniem nowej siedziby dla Funduszu. Zaplanowane środki przeznaczone będą na sporządzenie dokumentów wstępnych oraz wydatków niezbędnych do przygotowania inwestycji. Proces inwestycyjny wymaga sporządzenia planów, projektów, koncepcji i opinii w początkowym okresie realizacji. Obecnie Fundusz wynajmuje ponad 2 tys. metrów kwadratowych powierzchni biurowych w budynku przy ul. Wita Stwosza 2. Budowa nowej siedziby w dalszej perspektywie znacznie obniży koszty funkcjonowania Funduszu.

Na 2022 rok zaplanowany został także zakup tablicy świetlnej, która stanowi element dekoracyjno-informacyjny siedziby Funduszu. Na tablicy będą wyświetlane dane dotyczące zanieczyszczeń i działalności Funduszu.

Fundusz w 2022 roku przewiduje także dokonać wymiany klimatyzatorów oraz systemu wentylacji w celu uzyskania pełnego zakresu działania systemu nawiewu i klimatyzacji na 5 piętrze budynku przy ulicy Plebiscytowej. Użytkowane klimatyzatory składają się z dwóch jednostek: wewnętrznej znajdującej się pod sufitami 5 piętra oraz zewnętrznej – na dachu budynku. Naprawa urządzeń nie jest uzasadniona ekonomicznie z powodu ich wieloletniej eksploatacji, fizycznego zużycia oraz braku dostępności części zamiennych. Wymiana klimatyzatorów i systemu nawiewnego zostanie dobrana na podstawie uprzednio sporządzonej dokumentacji technicznej.

V. OBSŁUGA PROGRAMÓW UNIJNYCH

PROGRAM OPERACYJNY INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO

Fundusz jest Instytucją Wdrażającą w systemie instytucjonalnym wdrażania programów unijnych w perspektywie finansowej 2014-2020. W dniu 18 grudnia 2014 roku została zawarta z Ministrem Energii umowa w sprawie systemu realizacji Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020, na mocy której powierzono Funduszowi funkcję Instytucji Wdrażającej dla Działania 1.7. Kompleksowa likwidacja niskiej emisji na terenie województwa śląskiego POIiŚ na lata 2014-2020 w ramach trzech poddziałań:

- 1.7.1 Wspieranie efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych w województwie śląskim,
- 1.7.2 Efektywna dystrybucja ciepła i chłodu w województwie śląskim współfinansowanej ze środków Funduszu Spójności,
- 1.7.3 Promowanie wykorzystywania wysokosprawnej kogeneracji ciepła i energii elektrycznej w województwie śląskim.

O środki w ramach ww. poddziałań ubiegać się mogą: wspólnoty, spółdzielnie, spółki prawa handlowego z udziałem Skarbu Państwa prowadzące działalność mieszkaniową, przedsiębiorcy oraz jednostki samorządu terytorialnego i ich związki oraz samorządowe jednostki organizacyjne z terenu całego województwa śląskiego.

W ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020 w 2022 roku Fundusz planuje certyfikację wydatków na kwotę 127 722 tys. zł.

Alokacja finansowa na działanie ze środków unijnych (w EUR) wraz z przypisaniem kwot na kategorie regionów przedstawia się następująco:

1.7. Kompleksowa likwidacja niskiej emisji na terenie województwa śląskiego	152 650 433 EUR
1.7.1 Wspieranie efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych w województwie śląskim	90 983 300 EUR
1.7.2 Efektywna dystrybucja ciepła i chłodu w województwie śląskim	47 414 740 EUR
1.7.3 Promowanie wykorzystywania wysokosprawnej kogeneracji ciepła i energii elektrycznej w województwie śląskim	14 252 393 EUR

VI. PROGRAMY REALIZOWANE W RAMACH UMÓW UDOSTĘPNIENIA ŚRODKÓW PRZEZ NARODOWY FUNDUSZ OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ

1. PROGRAM PRIORYTETOWY CZYSTE POWIETRZE

W 2018 roku uruchomiony został rządowy Program Priorytetowy Czyste Powietrze. Jego najważniejszym celem jest ograniczenie emisji do atmosfery szkodliwych substancji, które powstają na skutek ogrzewania domów jednorodzinnych słabej jakości paliwem w przestarzałych domowych piecach. Program skupia się na wymianie starych pieców i kotłów na paliwo stałe oraz termomodernizacji budynków jednorodzinnych, by efektywnie zarządzać energią. Działania te nie tylko pomogą chronić środowisko, ale dodatkowo zwiększą domowy budżet, dzięki oszczędnościom finansowym.

Program skierowany jest do osób fizycznych będących właścicielami/współwłaścicielami budynków mieszkalnych jednorodzinnych/lokalii mieszkalnych wydzielonych w budynkach jednorodzinnych lub osób posiadających zgodę na rozpoczęcie budowy budynku jednorodzinnego (obowiązywało do dnia 14.05.2020 roku). Budżet Programu wynosi 103 mld zł, a okres realizacji sięga roku 2029.

W czerwcu 2018 roku zawarte zostało, pomiędzy Narodowym Funduszem a 16 wojewódzkimi funduszami ochrony środowiska i gospodarki wodnej, Porozumienie w sprawie realizacji Programu Priorytetowego Czyste Powietrze. Nabór wniosków rozpoczął się 19 września 2018 roku i jest prowadzony w trybie ciągłym.

Środki na realizację Programu Czyste Powietrze na 2022 rok będą kształtowały się na poziomie 530 mln zł z przeznaczeniem na udzielenie dofinansowania w formie dotacji ze środków Narodowego Funduszu i 3,4 mln zł ze środków Funduszu.

Część planowanych kosztów obsługi zadań ponoszonych przez Fundusz, związanych z realizacją przedsięwzięć dofinansowanych w formie dotacji w ramach wdrażania Programu Priorytetowego Czyste Powietrze będzie podlegała refundacji.

W 2022 roku w ramach Programu Priorytetowego Czyste Powietrze, Narodowy Fundusz udostępni także środki dla gmin w zakresie pokrycia kosztów związanych z wdrażaniem przez nie Programu. Nastąpi rozszerzenie zakresu partycypacji gmin w realizacji Programu – uruchomienie i prowadzenie punktów konsultacyjno-informacyjnych.

W lipcu 2021 roku uruchomiony został nabór wniosków o dofinansowanie w formie dotacji na częściową spłatę kapitału kredytu bankowego w ramach Programu Priorytetowego Czyste Powietrze. Wnioski o dofinansowanie w formie dotacji na częściową spłatę kapitału kredytu bankowego, w ramach Programu będzie można złożyć wyłącznie w bankach które przystąpiły do jego wdrażania. Banki udzielają informacji o Programie oraz na podstawie danych przekazanych przez wnioskodawców, wypełniają wnioski o dotację na częściową spłatę kapitału udzielonego przez siebie kredytu.

W październiku 2021 roku oraz styczniu 2022 roku wprowadzone zostały dodatkowe poziomy intensywności dofinansowania zadań realizowanych w ramach PP Czyste Powietrze dla osób o niższym uposażeniu.

2. PROGRAM PRIORYTETOWY POPRAWA JAKOŚCI POWIETRZA CZĘŚĆ 2) ZMNIEJSZENIE ŻUŻYCIA ENERGII W BUDOWNICTWIE

W dniu 29.05.2018 roku Fundusz zawarł z Narodowym Funduszem umowę udostępnienia środków z przeznaczeniem na udzielenie dotacji i wspólnej realizacji Programu „Poprawa jakości powietrza. Część 2) Zmniejszenie zużycia energii w budownictwie”.

Program przygotowany został przez Narodowy Fundusz. Celem programu jest zmniejszenie zużycia energii, a w konsekwencji zmniejszenie emisji CO₂ w związku z działaniami poprawiającymi efektywność wykorzystywania energii w budynkach.

Beneficjentami środków w tym Programie są zarejestrowane na terenie Rzeczypospolitej Polskiej:

- podmioty prowadzące działalność leczniczą w zakresie stacjonarnych i całodobowych świadczeń zdrowotnych w formie: w szczególności szpitali, zakładów opiekuńczo-leczniczych, zakładów pielęgnacyjno-opiekuńczych, hospicjów, wpisane do rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą, o których mowa w ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej,
- podmioty prowadzące muzea wpisane do Państwowego Rejestru Muzeów (zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 13 maja 2008 roku w sprawie sposobu prowadzenia Państwowego Rejestru Muzeów, wzoru wniosku o wpis do Rejestru, warunków i trybu dokonywania wpisów oraz okoliczności, w jakich można zarządzić kontrolę w celu ustalenia czy muzeum spełnia nadal warunki wpisu do Rejestru),
- podmioty prowadzące domy studenckie, zgodnie z ustawą z dnia 27 lipca 2005 roku Prawo o szkolnictwie wyższym,
- podmioty będące właścicielem budynku wpisanego do Rejestru zabytków zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami,
- kościoły, kościelne osoby prawne lub związki wyznaniowe w rozumieniu odrębnych przepisów.

Zgodnie z umową, Narodowy Fundusz zadeklarował udostępnienie środków na udzielenie dotacji ogółem do kwoty 34 172 tys. zł, natomiast Fundusz zobowiązał się przeznaczyć środki do kwoty 8 600 tys. zł.

W ramach Programu „Poprawa jakości powietrza. Część 2) Zmniejszenie zużycia energii w budownictwie” Narodowy Fundusz w 2018 roku przekazał do Funduszu 43 wnioski beneficjentów, które pozyskał w ramach prowadzonego naboru (kościół, kościelne osoby prawne lub związki wyznaniowe w rozumieniu odrębnych przepisów).

Program przewidziany jest do realizacji w latach 2016-2022.

Dodatkowo w dniu 25.04.2019 roku Fundusz podpisał z Narodowym Funduszem aneks do umowy udostępnienia środków umożliwiając dotychczasowym beneficjentom Programu „Poprawa jakości powietrza. Część 2) Zmniejszenie zużycia energii w budownictwie uczestniczyć w Programie Priorytetowym „Budownictwo energooszczędne. Część 1) Zmniejszenie zużycia energii w budownictwie, w którym rozszerzono zakres możliwych do realizacji działań. Program Część 1) przewidziany jest do realizacji w latach 2016-2023.

3. PROGRAM POPRAWA JAKOŚCI POWIETRZA W NAJBARDZIEJ ZANIECZYSZCZONYCH GMINACH – PILOTAŻ

Fundusz w 2022 roku będzie kontynuował realizację uruchomionego w 2021 roku Programu Pilotażowego „Poprawa jakości powietrza w najbardziej zanieczyszczonych gminach – pilotaż” na terenie Gminy Pszczyna. Program przewiduje dofinansowanie między innymi:

- wymiany starych źródeł ciepła (pieców i kotłów na paliwo stałe) oraz zakup i montaż nowych źródeł ciepła spełniających wymagania Programu,
- docieplenia przegród budynku,
- wymiany stolarki okiennej i drzwiowej,
- instalacji odnawialnych źródeł energii (kolektorów słonecznych i instalacji fotowoltaicznej),
- montażu wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła.

Program skierowany jest do osób fizycznych - właścicieli/współwłaścicieli lokali mieszkalnych oraz do wspólnot mieszkaniowych w budynkach wielorodzinnych mieszczących od 3 do 20 lokali mieszkalnych, zlokalizowanych na terenie Gminy Pszczyna. Program skierowany jest również dla gminy współpracującej przy wdrażaniu pilotażu. Gmina jako beneficjent może otrzymać dofinansowanie na koszty określone w Programie zakładające realizację działań informacyjno – promocyjnych na terenie gminy, dotyczących pilotażu Programu, a także rozpowszechnianie wiedzy o współfinansowaniu przez gminę przedsięwzięć realizowanych w ramach Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”.

Na dofinansowanie przedsięwzięć przewidziano kwotę: 6 070 tys. zł w formie dotacji, w tym 70 tys. zł dla Gminy Pszczyna na działania informacyjno-promocyjne związane z Programem.

Wnioski przyjmowane są od 16 kwietnia 2021 roku do 31 stycznia 2022 roku lub do wyczerpania budżetu Programu.

4. PROGRAM AGROENERGIA CZĘŚĆ 1) MIKROINSTALACJE, POMPY CIEPŁA I TOWARZYSZĄCE MAGAZYNY ENERGII

W 2022 roku Fundusz będzie kontynuował zawartą z Narodowym Funduszem umowę udostępnienia środków z przeznaczeniem na udzielanie dotacji i wspólnej realizacji Programu Priorytetowego „Agroenergia Część 1) Mikroinstalacje, pompy ciepła i towarzyszące magazyny energii”.

Celem programu jest zwiększenie produkcji energii ze źródeł odnawialnych w sektorze rolniczym.

Dofinansowaniu podlegają przedsięwzięcia polegające na zakupie i montażu:

- instalacji fotowoltaicznych o zainstalowanej mocy elektrycznej większej niż 10 kW oraz nie większej niż 50 kW,
- instalacji wiatrowych o zainstalowanej mocy elektrycznej większej niż 10 kW oraz nie większej niż 50 kW,

- pomp ciepła o mocy większej niż 10 kW oraz nie większej niż 50 kW, przy czym złożenie wniosku jest uwarunkowane wcześniejszym przeprowadzeniem audytu energetycznego, który rekomenduje wnioskowany zakres przedsięwzięcia,
- instalacji hybrydowej, tj.: fotowoltaika wraz z pompą ciepła lub elektrownia wiatrowa wraz z pompą ciepła, sprzężone w jeden układ, przy czym złożenie wniosku jest uwarunkowane wcześniejszym przeprowadzeniem audytu energetycznego, który rekomenduje zastosowanie pompy ciepła,

służących zaspokajaniu własnych potrzeb energetycznych Wnioskodawcy w miejscu prowadzenia działalności rolniczej.

Beneficjentem środków może być:

- osoba fizyczna będąca właścicielem lub dzierżawcą nieruchomości rolnych, których łączna powierzchnia użytków rolnych zawiera się w przedziale od 1 ha do 300 ha oraz co najmniej rok przed złożeniem wniosku prowadząca osobiście gospodarstwo rolne,
- osoba prawna będąca właścicielem lub dzierżawcą nieruchomości rolnych, których łączna powierzchnia użytków rolnych zawiera się w przedziale od 1 ha do 300 ha oraz co najmniej rok przed złożeniem wniosku o udzielenie dofinansowania prowadząca działalność rolniczą lub działalność gospodarczą w zakresie usług rolniczych.

Dofinansowanie będzie realizowane w formie dotacji. Kwota alokacji do dofinansowania na została określona w umowie udostępnienia środków przez Narodowy Fundusz i wynosi 2 000 tys. zł.

5. OGÓLNOPOLSKI PROGRAM FINANSOWANIA USUWANIA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST

Fundusz zawarł z Narodowym Funduszem umowę udostępnienia środków z przeznaczeniem na udzielanie dotacji i wspólnej realizacji Programu „Ogólnopolski program finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest”.

Celem programu jest wzrost ilości unieszkodliwionych oraz zabezpieczonych odpadów zawierających azbest.

Beneficjentami środków w tym Programie są jednostki samorządu terytorialnego. W ramach Programu zrealizowane zostaną przedsięwzięcia w zakresie demontażu, zbierania, transportu oraz unieszkodliwiania lub zabezpieczenia odpadów zawierających azbest, zgodne z gminnymi programami usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest oraz przedsięwzięcia w zakresie demontażu, zbierania, transportu oraz unieszkodliwiania lub zabezpieczenia odpadów zawierających azbest na obszarach dotkniętych klęską żywiołową lub dotkniętych zdarzeniami noszącymi znamiona klęski żywiołowej.

Dofinansowanie będzie realizowane w formie dotacji w wysokości uzależnionej od wartości wskaźnika dochodów podatkowych w przeliczeniu na jednego mieszkańca dla poszczególnych gmin. Kwota alokacji do dofinansowania na rok 2022 została określona w umowie udostępnienia środków przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i wynosi 1 062 tys. zł. Dodatkowo w grudniu 2021 roku podpisano aneks do umowy

udostępnienia środków w zakresie dofinansowania zadań związanych z demontażem, zbieraniem, transportem oraz unieszkodliwieniem lub zabezpieczeniem odpadów zawierających azbest na obszarach dotkniętych klęską żywiołową lub dotkniętych zdarzeniami noszącymi znamiona klęski żywiołowej. Kwota dodatkowej alokacji środków na w/w zakres wynosi 120 tys. zł.

6. OGÓLNOPOLSKI PROGRAM GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ POZA GRANICAMI AGLOMERACJI UJĘTYCH W KRAJOWYM PROGRAMIE OCZYSZCZANIA ŚCIEKÓW KOMUNALNYCH

W 2020 roku Fundusz wspólnie z Narodowym Funduszem rozpoczął realizację Ogólnopolskiego programu gospodarki wodno-ściekowej poza granicami aglomeracji ujętych w krajowym programie oczyszczania ścieków komunalnych.

Celem programu jest poprawa stanu gospodarki wodno-ściekowej poza granicami aglomeracji umieszczonych w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych.

Beneficjentami środków w tym Programie są jednostki samorządu terytorialnego i ich związki lub podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego. Wsparciem finansowym objęte zostanie zaopatrzenie w wodę i/lub zagospodarowanie ścieków na obszarach poza aglomeracjami ujętymi w KPOŚK. Finansowaniem objęte zostaną również podłączenia do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej tylko dla gospodarstw domowych (w tym również zarządzanych przez wspólnoty mieszkaniowe i spółdzielnie mieszkaniowe), gospodarstw agroturystycznych, obiektów użyteczności publicznej.

Dofinansowanie jest realizowane w formie pożyczki z możliwością częściowego umorzenia w wysokości uzależnionej od wartości wskaźnika dochodów podatkowych w przeliczeniu na jednego mieszkańca dla poszczególnych gmin.

Program przewidziany jest do realizacji w latach 2019-2023.

Wnioskowana kwota dofinansowania na lata 2019-2023 w ramach naboru przeprowadzonego w 2019 roku wynosiła 511 tys. zł i została wykorzystana w roku 2020.

7. PROGRAM „MOJA WODA”

W 2020 roku Fundusz wspólnie z Narodowym Funduszem rozpoczął realizację Programu Priorytetowego „Moja Woda”.

Celem programu jest ochrona zasobów wody poprzez zwiększenie retencji na terenie posesji przy budynkach jednorodzinnych oraz wykorzystywanie zgromadzonej wody opadowej i roztopowej. Celem strategicznym jest podniesienie poziomu ochrony przed skutkami zmian klimatu i zagrożeń naturalnych.

Beneficjentami środków w tym Programie będą osoby fizyczne będące właścicielami lub współwłaścicielami nieruchomości, na której znajduje się budynek mieszkalny jednorodzinny, z uwzględnieniem domów nowo budowanych z kompletnym systemem orywnowania dachu,

z wyłączeniem tych nieruchomości, dla których udzielono już dofinansowania z Programu Priorytetowego „Moja Woda”.

Dofinansowanie będzie realizowane w formie dotacji do 80% kosztów kwalifikowanych instalacji wchodzących w skład zadania, nie więcej niż 5 000,00 zł na jedno przedsięwzięcie.

Program przewidziany jest do realizacji w latach 2020-2024.

Z uwagi na duże zainteresowanie Programem w 2021 roku zwiększona została kwota na ten cel. Finalnie umowa zamyka się kwotą 17 300 tys. zł (w tym 16 800 tys. zł ze środków Narodowego Funduszu). Kwota na wypłaty środków w 2022 roku (z decyzji podjętych w 2021 roku) jest zabezpieczona i wynika z umowy udostępnienia środków z Narodowym Funduszem. Ogłoszenie o kolejnym naborze wniosków na 2022 rok uzależnione będzie od decyzji Narodowego Funduszu w sprawie przeznaczenia kolejnej puli środków na realizację zadań w ramach Programu „Moja Woda” i zostanie określone w umowie udostępnienia środków.

8. OGÓLNOPOLSKI PROGRAM FINANSOWANIA SŁUŻB RATOWNICZYCH CZĘŚĆ 2) DOFINANSOWANIE ZAKUPU SPRZĘTU I WYPOSAŻENIA JEDNOSTEK OCHOTNICZYCH STRAŻY POŻARNYCH

W 2020 roku Fundusz wspólnie z Narodowym Funduszem rozpoczął realizację Programu „Ogólnopolski program finansowania służb ratowniczych Część 2) Dofinansowanie zakupu sprzętu i wyposażenia jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych”.

Celem programu jest podniesienie gotowości bojowej lokalnych służb ratowniczych poprzez doposażenie jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych w sprzęt niezbędny do zapobiegania i likwidacji skutków katastrof naturalnych, ekstremalnych zjawisk atmosferycznych lub awarii technicznych, których skutki zagrażają życiu lub zdrowiu osób, mieniu albo środowisku naturalnemu.

Beneficjentami środków w tym Programie są jednostki ochotniczych straży pożarnych.

W ramach Programu zakupiony zostanie specjalistyczny sprzęt wykorzystywany w akcjach ratowniczych oraz podczas usuwania skutków zagrożeń, w tym sprzętu, wyposażenia oraz środków ochrony indywidualnej służące do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków zagrożeń wyszczególnione w wykazie rzeczowym sprzętu i wyposażenia dla jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych.

Dofinansowanie jest realizowane w formie dotacji w wysokości do 100% kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia.

Program przewidziany jest do realizacji w latach 2020-2024.

Kwota dofinansowania na rok 2022 jest określona w umowie udostępnienia środków przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i wynosi 1 500 tys. zł. Fundusz na 2022 rok zabezpieczył na ten cel środki własne w wysokości 1 739 tys. zł.

9. OGÓLNOPOLSKI PROGRAM REGENERACJI ŚRODOWISKOWEJ GLEB POPRZECZ ICH WAPNOWANIE

W dniu 28.04.2020 roku Fundusz zawarł z Narodowym Funduszem umowę udostępnienia środków z przeznaczeniem na udzielanie dotacji i wspólnej realizacji Programu „Ogólnopolski program regeneracji środowiskowej gleb poprzez ich wapnowanie” (aneksowaną w 2022 roku).

Celem programu jest wsparcie działań regeneracyjnych gleb zakwaszonych w wyniku oddziaływania czynników antropogenicznych.

Beneficjentami środków w tym Programie są posiadacze użytków rolnych, zlokalizowanych na terenie województwa śląskiego o pH gleby poniżej lub równej 5,5 i powierzchni nie przekraczającej 75 ha. W ramach Programu zakupione zostały wapna nawozowe i środki wapnujące, z wyłączeniem kosztów transportu i rozsiewania.

Dofinansowanie będzie realizowane w formie dotacji w wysokości uzależnionej od powierzchni użytków rolnych dla danego gospodarstwa. Zgodnie z umową Narodowy Fundusz zadeklarował udostępnienie na lata 2020-2024 środków do kwoty 6 000 tys. zł, natomiast Fundusz zobowiązał się przeznaczyć środki do kwoty 452 tys. zł. Program przewidziany jest do realizacji w latach 2019-2024.

10. OGÓLNOPOLSKI PROGRAM FINANSOWANIA SŁUŻB RATOWNICZYCH CZĘŚĆ 1) DOFINANSOWANIE ZAKUPU SPECJALISTYCZNEGO SPRZĘTU WYKORZYSTYWANEGO W AKCJACH RATOWNICZYCH

W dniu 03.06.2022 roku Fundusz zawarł z Narodowym Funduszem umowę udostępnienia środków z przeznaczeniem na udzielanie dotacji i wspólnej realizacji Programu „Ogólnopolski program finansowania służb ratowniczych”.

Beneficjentami środków w tym Programie są jednostki ochotniczych straży pożarnych oraz inne jednostki służb ratowniczych, wymienione w Zestawieniu sprzętu przewidzianego do zakupu w 2022 roku dla województwa śląskiego, zatwierdzonych przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministra Środowiska i Klimatu.

W ramach Programu zakupiony zostanie specjalistyczny sprzęt wykorzystywany w akcjach ratowniczych oraz podczas usuwania skutków zagrożeń, w tym między innymi samochody ratowniczo-gaśnicze, a także specjalistyczny sprzęt pływający.

Dofinansowanie będzie realizowane w formie dotacji w wysokości do 50% kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia.

Program przewidziany jest do realizacji w latach 2018-2025.

Kwota dofinansowania na rok 2022 została określona w liście beneficjentów zaakceptowanej przez Ministra Klimatu i Środowiska w ramach porozumienia z Ministrem Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie współdziałania w zakresie zwalczania zagrożeń dla środowiska i wynosi ogółem 2 500 tys. zł, z tego ze środków Narodowego Funduszu 500 tys. zł.

11. PROGRAM PRIORYTETOWY CIEPŁE MIESZKANIE

W 2022 roku Fundusz wspólnie z Narodowym Funduszem rozpoczął realizację Programu Priorytetowego „Ciepłe Mieszkanie”. W lipcu 2022 roku ogłoszony został nabór wniosków dla gmin. Program realizowany będzie w latach 2022-2026. Celem Programu jest poprawa jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji pyłów oraz gazów cieplarnianych poprzez wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach mieszkalnych wielorodzinnych zlokalizowanych na terenie województwa śląskiego.

Program realizowany w formie dotacji skierowany jest do gmin, które w ramach Programu mogą uzyskać dotację ze środków udostępnionych przez Narodowy Fundusz, a następnie udzielić dotacji beneficjentom końcowym tj. osobom fizycznym posiadającym tytuł prawny wynikający z prawa własności lub ograniczonego prawa rzeczowego do lokalu mieszkalnego, znajdującego się w budynku mieszkalnym wielorodzinnym znajdującym się na terenie gminy, realizującym przedsięwzięcie będące przedmiotem dofinansowania.

Kwota dofinansowania jest określona w umowie udostępnienia środków przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i wynosi ogółem 124 900 tys. zł.

12. PROGRAM REGIONALNEGO WSPARCIA EDUKACJI EKOLOGICZNEJ

Fundusz w dniu 26.08.2022 r. zawarł z Narodowym Funduszem umowę udostępniania środków z przeznaczeniem na udzielanie dotacji i wspólnej realizacji Programu Regionalnego Wsparcia Edukacji Ekologicznej.

Celem programu jest podnoszenie poziomu świadomości ekologicznej, upowszechnianie wiedzy, aktywizacja społeczna, budowanie społeczeństwa obywatelskiego i kształtowanie postaw proekologicznych społeczeństwa (w tym dzieci i młodzieży) w zakresie tematyki:

- przeciwdziałania emisjom,
- odnawialnych źródeł energii i niskoemisyjnego transportu,
- zrównoważonego rozwoju,
- ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Program realizowany będzie w latach 2022–2025. Budżet NFOŚiGW na realizację celu programu wynosi do 1 500 tys. zł dla bezzwrotnych form dofinansowania. Maksymalna kwota dofinansowania dla jednego beneficjenta wynosi do 150 tys. zł;

Beneficjentem są osoby prawne oraz jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, którym ustawa przyznaje zdolność prawną i zgodnie z art. 33 k.c. stosuje się do nich przepisy o osobach prawnych.

Minimalny wskaźnik osiągnięcia celu programu dla jednego przedsięwzięcia wynosi 5 000 osób, w tym min. 500 osób to działania bezpośredniej edukacji.

Działania bezpośredniej edukacji to wszystkie działania przekazujące odbiorcy bezpośrednio treści edukacyjne, angażujących odbiorcę, mające wpływ na trwały wzrost świadomości ekologicznej, wyzwalające długofalową aktywność odbiorcy w określonym obszarze tematycznym, realizowane z wykorzystaniem różnorodnych form i narzędzi edukacyjnych tradycyjnych oraz/lub innowacyjnych.

Działania pośredniej edukacji to działania mające na celu poszerzenie świadomości, wiedzy i wykreowanie pożądanych postaw i zachowań u relatywnie największej liczby odbiorców, wykorzystujące głównie media tradycyjne i elektroniczne /informowanie o bezpośrednich działaniach edukacyjnych jednocześnie przekazując wiedzę w szczególności działania w internecie i mediach tradycyjnych (np. reklamy, banery, plakaty, spoty, social-media, strona www).

Dofinansowaniu podlegają przedsięwzięcia wykorzystujące różnorodne narzędzia aktywnej edukacji i promocji, bezpośrednio i pośrednio trafiające do odbiorcy, m.in.:

- programy i kampanie edukacyjne,

- akcje edukacyjne,
- konkursy o zasięgu wojewódzkim,
- konferencje, seminaria, szkolenia, szkolenia e-learningowe, warsztaty,
- filmy (produkcja wraz z emisją), spoty (produkcja wraz z emisją) audycje radiowe, telewizyjne i internetowe (produkcja wraz z emisją), prasa i publikacje prasowe,
- pomoce dydaktyczne, wyposażenie (w ramach realizacji programu edukacyjnego).

VII. Kierunki wydatkowania środków finansowych na 2022 rok

Planowane wypłaty środków finansowych w formie pożyczek, dotacji, dopłat do oprocentowania kredytów bankowych i przekazania środków w podziale na poszczególne obszary priorytetowe przedstawia Załącznik nr 2 do Planu działalności WFOŚiGW w Katowicach na 2022 rok.

W ramach udzielanej pomocy finansowej będą stosowane następujące założenia:

- aktywne włączenie się w proces wypełniania zobowiązań w zakresie inwestycji ekologicznych wynikających z traktatu akcesyjnego do Unii Europejskiej,
- kolejność dofinansowania zadań środkami Funduszu z priorytetem wspomagania przedsięwzięć dofinansowywanych środkami pochodzącymi z Unii Europejskiej,
- działania w zakresie racjonalnego wykorzystania posiadanych środków w celu maksymalizacji efektów ekologicznych przy efektywnym poziomie angażowanych środków.

Wspieranie przedsięwzięć w dziedzinie ochrony atmosfery i ochrony przed hałasem

W zakresie ochrony atmosfery dofinansowywane będą zadania mające na celu:

- zmniejszanie emisji pyłowo-gazowej, w tym tzw. „niskiej emisji”, zwiększenie efektywności energetycznej wytwarzania, przesyłu lub użytkowania energii,
- wspieranie odnawialnych lub alternatywnych źródeł energii,
- wspieranie inwestycji z zakresu ochrony atmosfery realizowanych w ramach wspólnych programów z NFOŚiGW,
- ograniczenie negatywnego wpływu hałasu na mieszkańców i środowisko.

W 2022 roku konieczna jest kontynuacja i intensyfikacja działań mających na celu poprawę jakości powietrza, zwłaszcza w zakresie zmniejszenia emisji pyłu zawieszonego (w tym PM_{2,5} i PM₁₀) i benzo(a)pirenu oraz w zakresie zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych, przede wszystkim dwutlenku węgla.

W ramach zmniejszania emisji zanieczyszczeń do atmosfery Fundusz przewiduje wspieranie realizacji następujących grup przedsięwzięć:

- wdrażanie projektów nowoczesnych, efektywnych i przyjaznych środowisku układów technologicznych oraz systemów wytwarzania, przesyłu lub użytkowania energii,
- budowa i modernizacja systemów redukcji zanieczyszczeń pyłowo-gazowych,
- wdrażanie obszarowych programów ograniczenia emisji pyłowo-gazowych,
- instalacje do produkcji paliw niskoemisyjnych lub biopaliw,
- wymiana autobusów komunikacji miejskiej na autobusy zeroemisyjne (zgodnie z ustawą z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych) oraz pojazdów używanych jako pojazdy uprzywilejowane lub pojazdów służących przeprowadzaniu kontroli bezpieczeństwa, z wprowadzeniem do eksploatacji pojazdów z napędem hybrydowym lub elektrycznym,

- budowa infrastruktury ładowania drogowego transportu samochodowego oraz wymiana przez osoby prawne pojazdów samochodowych na pojazdy elektryczne.

W zakresie poprawy efektywności energetycznej Fundusz będzie wspierał następujące grupy działań:

- termoizolacja budynków w zakresie wynikającym z audytu energetycznego,
- budowa lub zmiana systemu ogrzewania na bardziej efektywny ekologicznie i energetycznie,
- budowa, wymiana lub modernizacja sieci ciepłych,
- modernizacja oświetlenia ulicznego/drogowego poprzez zastosowanie energooszczędnych źródeł światła,
- zastosowanie innych, technologicznie, ekologicznie i ekonomicznie uzasadnionych rozwiązań, zmniejszających zużycie energii elektrycznej lub ciepłej.

W przypadku odnawialnych źródeł energii w województwie śląskim uzasadnienie mają inwestycje oparte na: biomasie/biogazie (pochodzących ze składowisk odpadów, oczyszczalni ścieków oraz rolnictwa) i energii słonecznej. Lokalnie możliwe jest również wykorzystanie energii wodnej, geotermalnej.

Efektywne wykorzystanie odnawialnych i alternatywnych źródeł energii jest istotne z punktu widzenia poprawy jakości środowiska naturalnego, ochrony zasobów paliw kopalnych oraz wzrostu bezpieczeństwa energetycznego regionu.

W związku z tym nadal na szczególnie preferencyjnych warunkach wspierane przez Fundusz będą działania polegające na wdrażaniu projektów z zakresu ograniczenia niskiej emisji realizowanych przez Gminy na rzecz swoich mieszkańców oraz zadania realizowane przez jednostki sektora finansów publicznych w obiektach użyteczności publicznej oraz przez pozostałe jednostki w obiektach użyteczności publicznej wpisanych do rejestru zabytków.

W 2022 roku Fundusz będzie udzielał dofinansowania na zadania związane z ograniczeniem negatywnego wpływu hałasu na mieszkańców i środowisko. Fundusz przewiduje w tym zakresie wspieranie realizacji działań zmierzających do zmniejszenia uciążliwości hałasu drogowego. Planuje się wdrażanie projektów, które będą zawierać elementy redukujące / minimalizujące oddziaływania hałasu. Projekty będą realizowane według najlepszej środowiskowo opcji, ze szczególnym uwzględnieniem jak najmniejszego wpływu na klimat akustyczny.

W 2022 roku Fundusz na mocy podpisanych z Narodowym Funduszem porozumień dotyczących poprawy jakości powietrza będzie kontynuował wsparcie finansowe dla realizacji:

- Programu priorytetowego Czyste Powietrze, który ma na celu poprawę efektywności energetycznej istniejących zasobów mieszkalnych budownictwa jednorodzinnego poprzez gruntowną termomodernizację i wymianę palenisk – źródeł ciepła,
- Programu priorytetowego nr 3.1. „Poprawa jakości powietrza Część 2) Zmniejszenie zużycia energii w budownictwie”,
- Programu Priorytetowego „Budownictwo energooszczędne”. Zastosowanie nowego Programu jest możliwe dla wniosków złożonych w ramach Programu „Poprawa jakości

powietrza Część 2) Zmniejszenie zużycia energii w budownictwie”, dla których ocena nie została zakończona, pod warunkiem wyrażenia przez wnioskodawcę zgody na zmianę Programu.

Fundusz w 2022 roku kontynuował będzie również Programy związane z przedsięwzięciami polegającymi na termomodernizacji budynków oraz zastosowaniu OZE, z terenu województwa śląskiego:

- Program „Przedsięwzięcia z zakresu ochrony powietrza wspierające działalność ochotniczych straży pożarnych”. Beneficjentami środków będą jednostki samorządu terytorialnego szczebla gminnego lub ochotnicze straże pożarne. Dofinansowaniu podlegać będą przedsięwzięcia polegające na termomodernizacji budynków, w tym z zastosowaniem OZE i obejmujące nieruchomości użytkowane przez ochotnicze straże pożarne na ich cele statutowe.
- Program „50 kW na start” wspierający przedsięwzięcia z zakresu odnawialnych źródeł energii (zabudowie instalacji fotowoltaicznych). Beneficjentami środków Funduszu będą mikroprzedsiębiorcy, małe lub średnie przedsiębiorstwa (MŚP), zgodnie z Załącznikiem I do rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu. Celem programu jest zapobieganie powstawaniu lub ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza, zwiększenie wykorzystywania instalacji odnawialnych źródeł energii oraz zmniejszenie zapotrzebowania na energię elektryczną.

Wspieranie przedsięwzięć w dziedzinie gospodarki odpadami i ochrony powierzchni ziemi

W zakresie gospodarki odpadami i ochrony powierzchni ziemi środki Funduszu będą przekazane na: ograniczenie obciążenia środowiska odpadami, zapewnienie bezpiecznego dla środowiska unieszkodliwiania odpadów, wspieranie gospodarki o obiegu zamkniętym, rewitalizację terenów przemysłowych i zdegradowanych, ochronę gleb użytkowanych rolniczo oraz działania w zakresie rolnictwa ekologicznego.

Środki Funduszu przeznaczone zostaną w pierwszej kolejności na działania pozwalające na zapobieganie powstawania odpadów, przygotowanie ich do powtórnego użycia, wdrożenie technologii małoodpadowych oraz zadania związane z rozbudową instalacji regionalnych. Na dofinansowanie będą mogły liczyć też zadania usprawniające segregację odpadów na terenie gmin, w tym m.in. tworzenie gminnych punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych.

Warunkiem dopuszczalności finansowania inwestycji dotyczących odpadów komunalnych, ze środków Funduszu jest ujęcie ich w planie inwestycyjnym, stanowiącym załącznik do wojewódzkiego planu gospodarki odpadami.

Planowane jest również zabezpieczenie środków finansowych na zadania związane z:

- usuwaniem wyrobów zawierających azbest,
- likwidacją „bomb ekologicznych” na terenie województwa,
- zapobieganiem lub usuwaniem skutków zanieczyszczenia środowiska, w przypadku nieustalenia podmiotu za nie odpowiedzialnego.

Wychodząc naprzeciw potrzebom wsparcia finansowego działań prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego w ramach „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu”, Fundusz chce kontynuować finansowanie zadań związanych z unieszkodliwieniem odpadów zawierających azbest. W 2022 roku dla jednostek samorządu terytorialnego będą one finansowane w ramach Ogólnopolskiego programu finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest. Oferowane dofinansowanie skierowane będzie do gmin, które posiadają na swoim terenie zinwentaryzowane i objęte gminnym programem likwidacji azbestu obiekty, zawierające w swej strukturze azbest. Wsparcie finansowe będą mogły uzyskać działania polegające na wytworzeniu, zebraniu, transporcie i unieszkodliwieniu odpadów zawierających azbest.

W ramach celu długoterminowego dotyczącego ochrony powierzchni ziemi, który został określony jako przekształcenie terenów przemysłowych i zdegradowanych województwa śląskiego, zgodnie z wymaganiami ekologicznymi oraz uwarunkowaniami społeczno-ekonomicznymi, dofinansowanie Funduszu będzie kierowane na:

- przywracanie terenom zdegradowanym wartości przyrodniczych,
- realizację zadań z zakresu ochrony powierzchni ziemi, uzyskujących dofinansowanie ze środków zagranicznych,
- remediację zdegradowanego terenu poprzez oczyszczanie gleby, ziemi lub wód gruntowych oraz ograniczenie możliwości rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń w glebie, ziemi lub wodach.

W zakresie rolnictwa ekologicznego środki Funduszu wykorzystane zostaną m.in. na ochronę gleb użytkowanych rolniczo poprzez dofinansowanie wapnowania gleb zakwaszonych na skutek zanieczyszczenia środowiska. Działania te będą realizowane w ramach programu pn.: „Ogólnopolski program regeneracji środowiskowej gleb poprzez ich wapnowanie”.

Wspieranie przedsięwzięć w dziedzinie ochrony wód, adaptacji do zmian klimatu i gospodarki wodnej

W zakresie ochrony wód Fundusz będzie wspierał przedsięwzięcia mające na celu poprawę jakości wód powierzchniowych i podziemnych, w tym ochronę wód ujmowanych do celów pitnych i realizację zadań zgodnych z planami gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy i programami gospodarki wodnej.

Fundusz będzie wspierał w pierwszej kolejności projekty związane z budową i modernizacją sieci kanalizacji zbiorczych i oczyszczalni komunalnych zapewniających odpowiedni poziom jakości oczyszczania ścieków dla aglomeracji powyżej 2.000 RLM oraz programy budowy przydomowych oczyszczalni ścieków, a także budowę systemów odprowadzania ścieków dla obszarów poza wyznaczonymi aglomeracjami.

Planuje się również dofinansowanie:

- budowy i modernizacji obiektów gospodarki osadowej w zakresie przeróbki osadów ściekowych w oczyszczalniach ścieków,
- realizację inwestycji ograniczających emisję zanieczyszczeń do wód, a zwłaszcza substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego.

W zakresie gospodarki wodnej wsparcie finansowe Funduszu przeznaczone będzie na dofinansowanie przedsięwzięć związanych z:

- adaptacją do zmian klimatu,
- likwidacją skutków powodzi,
- zastosowaniem odnawialnych źródeł energii w gospodarce wodnej,
- zapewnieniem mieszkańcom dostępu do wody o jakości odpowiadającej normom wody do picia.

W szczególności dofinansowanie Funduszu przeznaczone będzie na:

- inwestycje w zakresie adaptacji do zmian klimatu,
- usuwanie skutków powodzi w urządzeniach wodnych, brzegach rzek lub potoków oraz urządzeniach ochrony środowiska,
- wspieranie inwestycji hydroenergetycznych poprawiających bezpieczeństwo przeciwpowodziowe.

Ponadto Fundusz będzie wspierał zadania z zakresu:

- wymiany odcinków sieci wodociągowych azbestowo-cementowych i ołowianych,
- wymiany zdegradowanych sieci wodociągowych, w których występują znaczne straty wody,
- zaopatrzenia w wodę do celów pitnych na terenach nie objętych zbiorowym systemem zaopatrzenia w wodę, na których działają bądź są budowane sieci kanalizacji sanitarnej oraz budowę i modernizację urządzeń wodociągowych w przypadku niewłaściwej jakości lub niewystarczającej ilości wody,
- modernizacji stacji uzdatniania wody w celu zapewnienia bezpieczeństwa dostaw wody pitnej.

W ramach Ogólnopolskiego programu „Moja Woda” Fundusz będzie dofinansowywał zadania z obszaru gospodarki wodnej. Wsparcie przewidziano na zakup, montaż i uruchomienie instalacji pozwalających na zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenie nieruchomości objętej przedsięwzięciem. Program „Moja Woda” realizowany będzie w latach 2020-2024.

Wspieranie przedsięwzięć w dziedzinie zapobiegania poważnym awariom i zagrożeniom środowiska

W zakresie zapobiegania poważnym awariom i zagrożeniom środowiska Fundusz będzie wspierał przedsięwzięcia mające na celu ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz likwidację ich skutków, w tym przewiduje się m.in. dofinansowanie zadań dla jednostek Ochotniczej i Państwowej Straży Pożarnej.

W 2022 roku Fundusz we współpracy z Narodowym Funduszem będzie kontynuował realizację ogólnopolskiego programu finansowania służb ratowniczych, którego celem jest wsparcie przeznaczone dla ochotniczych straży pożarnych w zakresie zakupu specjalistycznego sprzętu wykorzystywanego w akcjach ratowniczych oraz podczas usuwania skutków zagrożeń.

Wspieranie przedsięwzięć w pozostałych dziedzinach

Ponadto Fundusz planuje przeznaczyć środki m.in. na dofinansowanie zadań z zakresu:

- **ochrony przyrody**, w tym na: rozwój systemu obszarów chronionych w województwie śląskim i ochronę obszarów i obiektów cennych przyrodniczo, ochronę i działania na rzecz zachowania bioróżnorodności, w tym działania na rzecz ochrony roślin lub zwierząt zagrożonych w ich naturalnych siedliskach, zapobieganie występowaniu zagrożeń w lasach, naprawianie szkód w środowisku przyrodniczym oraz zadrzewienia i zakrzewienia,
- **edukacji ekologicznej**, w tym edukację ekologiczną dzieci i młodzieży, wspomaganie edukacji ekologicznej prowadzonej w wyższych szkołach województwa śląskiego, edukację ludzi dorosłych, propagowanie działań proekologicznych, podnoszenie powszechnej świadomości ekologicznej i udostępnianie społeczeństwu informacji o ochronie środowiska,
- **zarządzania środowiskowego w regionie**, tj.:
 - opracowań i ekspertyz, w tym na tworzenie zintegrowanego systemu zarządzania środowiskowego w województwie, opracowanie strategii i programów wdrożeniowych w zakresie ochrony środowiska i gospodarki wodnej, opracowanie strategii ochrony różnorodności biologicznej i krajobrazowej, a także opinie naukowe, opracowania i ekspertyzy,
 - systemu kontroli wnoszenia opłat za korzystanie ze środowiska,
 - monitoringu środowiska, w tym na: wspieranie systemów kontrolnych i pomiarowych stanu środowiska oraz stworzenie systemu upowszechniania i udostępniania informacji o stanie środowiska,
- **profilaktyki zdrowotnej**, w tym na profilaktykę specjalistyczną i działania ogólnoprofilaktyczne.

Pożyczki na zachowanie płynności finansowej

Ustawą z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 wprowadzono między innymi zmiany w art. 411 ustawy Prawo ochrony środowiska, dotyczące dodatkowych możliwości udzielania pożyczek przeznaczonych na zachowanie płynności finansowej.

Zmiana art. 411 ust. 1 pkt 1 polegała na zniesieniu ograniczenia udzielania pożyczek przeznaczonych na zachowanie płynności finansowej jedynie do przedsięwzięć współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej. Dzięki temu pożyczka na zachowanie płynności finansowej może być udzielana na wszystkie przedsięwzięcia, a nie tylko na przedsięwzięcia współfinansowane ze środków Unii Europejskiej. Pożyczka taka jest szczególnym rodzajem pożyczki, określonej w ustawie Prawo ochrony środowiska, czyli pożyczki na finansowanie działalności, o której mowa w art. 400a ust. 1 oraz art. 410a ust. 4-6.

Mając na uwadze powyższe Fundusz przewiduje w ramach pożyczkowego finansowania ochrony środowiska przeznaczyć w 2022 roku na ten cel budżet w wysokości 1 000 tys. zł. W związku z brakiem zainteresowania tą formą dofinansowania, pierwotnie planowana kwota 10 000 tys. zł została zredukowana.

Mierniki osiągnięcia celów założonych przez Fundusz w ramach poszczególnych dziedzin określone zostały w Strategii działania WFOŚiGW w Katowicach na lata 2021-2024.

Ponadto w 2022 roku Fundusz przewiduje udzielanie dofinansowania w ramach dopłat do oprocentowania kredytów bankowych. Ta forma dofinansowania ma charakter marginalny i dotyczy realizacji 1 umowy zawartej w 2013 roku.

Biorąc pod uwagę zakładaną wielkość środków finansowych, które mogą zostać przeznaczone na finansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska, przewidywane zapotrzebowanie na środki stanowiące wkład krajowy dla przedsięwzięć dofinansowywanych z funduszy Unii Europejskiej oraz doświadczenia z lat ubiegłych w zakresie kształtowania się trendów finansowania przedsięwzięć ochrony środowiska przyjmuje się, iż planowana łączna pomoc Funduszu na ochronę środowiska w 2022 roku (pożyczki, dotacje, dopłaty do oprocentowania kredytów, środki przekazywane państwowym jednostkom budżetowym, umorzenia pożyczek, nagrody i inne wydatki na ochronę środowiska) wyniesie 429 584 tys. zł (w tym zobowiązania warunkowe). Wypłaty ze środków Funduszu w 2020 roku wyniosły 393 096 tys. zł, a w 2021 roku 327 588 tys. zł.

Planowane wydatki statutowe Funduszu łącznie ze środkami przewidzianymi do udostępnienia przez Narodowy Fundusz oraz środkami w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020 wyniosą w 2022 roku 1 805 954 tys. zł (w tym zobowiązania warunkowe).